

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณี ผลการพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจ
ระหว่างบริษัท ฮ. และบริษัท บ.

ระหว่าง	บริษัท ฮ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ขออนุญาตการรวมธุรกิจ
	บริษัท บ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

ข้อเท็จจริง

ด้วยบริษัท ฮ. ได้ยื่นคำขออนุญาตรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐานตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เพื่อขอให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ฮ. และบริษัท บ. โดยต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ก่อนกระทำการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นวินิจฉัย

การพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ฮ. และบริษัท บ. ตามความในข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ จะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าก่อนกระทำการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ เห็นควรอนุญาตให้รวมธุรกิจหรือไม่

คำวินิจฉัย

การพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจว่าอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาอยู่ว่า การกระทำการรวมธุรกิจกรณีนี้ ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดหรือไม่ ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดว่า “...(๒) ผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรก ในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่ง หรือบริการใดบริการหนึ่งที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมา

/รวมกัน...

รวมกันตั้งแต่ร้อยละเจ็ดสิบห้าขึ้นไป และมียอดเงินขายในปีที่ผ่านมาแต่ละรายตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป...” โดยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้วิเคราะห์ประเด็นการขออนุญาตรวมธุรกิจ ดังนี้

๑. โครงสร้างผู้ถือหุ้น

บริษัท ฮ. ในฐานะผู้ประกอบการธุรกิจที่ขออนุญาตการรวมธุรกิจ และบริษัท บ. ในฐานะผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ การรวมธุรกิจครั้งนี้เกิดขึ้นที่ประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยบริษัท ฮ. จะทำการเข้าซื้อหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้วทั้งหมดของบริษัท บ. จากกองทุนเพื่อการลงทุนที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการ บ.๑ โดยเป็นการเข้าซื้อหุ้นผ่านบริษัทโฮลดิ้งที่ชื่อว่า บ.๒ อันมีผลให้ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ฮ. สามารถมีอำนาจควบคุมการบริหารในบริษัท บ. ซึ่งการเข้าซื้อหุ้นดังกล่าวถือเป็นการเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดของธุรกิจอื่นเพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยการ หรือการจัดการ ตามความในมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. โครงสร้างตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตรวมธุรกิจ

๒.๑ การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ฮ. และบริษัท บ. ตลาดสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตการรวมธุรกิจ คือ ตลาดผู้ผลิตชิ้นส่วนในระบบเบรกที่มีฐานการผลิตในประเทศไทย โดยเฉพาะสินค้าชุดคาลิปเปอร์พร้อมผ้าเบรก

๒.๒ การกำหนดขอบเขตตลาด

ตลาดสินค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างตลาดหลังการรวมธุรกิจ คือ สินค้าชุดคาลิปเปอร์พร้อมผ้าเบรก เนื่องจาก บริษัท บ. มีการประกอบธุรกิจในตลาดสินค้าเบรกเป็นหลัก โดยรายการผลิตสินค้าของบริษัท บ. ในประเทศไทย ได้แก่ ๑) ชุดคาลิปเปอร์พร้อมผ้าเบรก ๒) ดรัมเบรก ๓) ผ้าเบรก (แยกจากคาลิปเปอร์) ๔) คาลิปเปอร์ลอย (แยกจากผ้าเบรก) ในขณะที่สินค้าในระบบเบรกของ บริษัท ฮ. ในประเทศไทย มีเพียงสินค้าชุดคาลิปเปอร์พร้อมผ้าเบรก จึงทำให้ตลาดสินค้าที่มีความทับซ้อนกันของผู้ประกอบธุรกิจที่ขออนุญาตการรวมธุรกิจมีเฉพาะสินค้าชุดคาลิปเปอร์พร้อมผ้าเบรกเท่านั้น

๒.๓ ส่วนแบ่งตลาดของผู้ที่ต้องการรวมธุรกิจ

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดชุดคาลิปเปอร์พร้อมผ้าเบรกที่ผลิตในประเทศไทย ปี ๒๕๖๑ พบว่า ส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรก (CR๓) ก่อนการรวมธุรกิจมีร้อยละ ๖๕.๑๐ จึงถือว่า ก่อนการรวมธุรกิจไม่มีผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด และหลังการรวมธุรกิจดังกล่าว ทำให้ส่วนแบ่งตลาดของบริษัท ฮ. และบริษัท บ. เพิ่มขึ้นจากร้อยละ xx.xx และ xx.xx ตามลำดับ เป็นร้อยละ xx.xx ทำให้ผู้ประกอบการที่ขออนุญาตการรวมธุรกิจเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่ผลิตและจำหน่ายชุดคาลิปเปอร์พร้อมผ้าเบรก รายใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และการรวมธุรกิจดังกล่าวทำให้ส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรก เท่ากับร้อยละ ๗๕.๔ จึงทำให้ผู้ประกอบการสามรายแรกดังกล่าวเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

การรวมธุรกิจกรณีนี้จึงเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๒ วรรคสอง บัญญัติให้ในการพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง ให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าคำนึงถึงความจำเป็นตามควรทางธุรกิจ ประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ การไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และการไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าวิเคราะห์แล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. ความจำเป็นตามควรทางธุรกิจและประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ

การรวมธุรกิจในครั้งนี้มีจุดประสงค์หลักคือ การรวมเอานวัตกรรมของบริษัท บ. เข้าเป็นส่วนหนึ่งของบริษัท ฮ. เนื่องจากบริษัท บ. เป็นผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสามารถในการวิจัยและพัฒนาสินค้าชิ้นส่วนในระบบเบรก นอกจากนี้ การรวมธุรกิจในครั้งนี้จะเป็นการช่วยพัฒนาสินค้าชิ้นส่วนเบรกไฟฟ้าซึ่งในอนาคตจะมีแนวโน้มการใช้ระบบเบรกไฟฟ้ามากกว่าระบบเบรกแบบดั้งเดิม ดังนั้น การรวมธุรกิจในครั้งนี้จึงเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ที่จะช่วยให้เกิดสินค้านวัตกรรมในระบบเบรกเข้าสู่ตลาดมากขึ้น

๒. การไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง

บริษัท ฮ. และบริษัท บ. จัดเป็นบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์ยานยนต์ที่ผลิตและจำหน่ายชิ้นส่วนให้แก่บริษัทผู้ประกอบรถยนต์ (OEM) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่า บริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนขายสินค้าของตนเองจากการเจรจาต่อรองสัญญาประกวดราคาซื้อขายชิ้นส่วนกับบริษัทผู้ประกอบรถยนต์ (OEM) ซึ่งการต่อรองดังกล่าวจะเป็นความลับระหว่างบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนด้วยกัน จึงเกิดความไม่สมมาตรของข้อมูล (Asymmetric Information) และทำให้บริษัทผู้ประกอบรถยนต์ (OEM) มีอำนาจต่อรองที่เหนือกว่าบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วน รวมถึงโอกาสที่จะเกิดการใช้อำนาจตลาดฝ่ายเดียว (Unilateral effects) และการใช้อำนาจตลาดโดยการตกลงร่วมกัน (Coordinated effects) ที่เกิดขึ้นได้ยาก ดังนั้น การรวมธุรกิจในครั้งนี้จึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง

๓. การไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

การรวมธุรกิจดังกล่าวไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม เนื่องจากบริษัทผู้ประกอบรถยนต์ (OEM) จะยังคงมีอำนาจต่อรอง (Countervailing buyer power) ที่เหนือกว่าบริษัทผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ รวมถึงต้นทุนในการเปลี่ยนไปรับซื้อชิ้นส่วนจากบริษัทชิ้นส่วน (switching cost) ของบริษัทผู้ประกอบรถยนต์นั้นต่ำ จึงกล่าวได้ว่าการรวมธุรกิจในครั้งนี้ บริษัท ฮ. และบริษัท บ. จะยังคงไม่มีอำนาจต่อรองเหนือบริษัทผู้ประกอบรถยนต์ (OEM)

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้พิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจ ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้วอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๑๕) ประกอบมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ อนุญาตให้รวมธุรกิจระหว่างบริษัท ฮ. และบริษัท บ. โดยไม่ได้กำหนดระยะเวลาหรือเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตปฏิบัติ ทั้งนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตให้รวมธุรกิจดำเนินการจัดทำหนังสือรายงานผลการรวมธุรกิจภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จ และต้องไม่มีการกระทำที่เป็นข้อห้ามของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๗ ตุลาคม ๒๕๖๒